Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
P Savolainen/J Rekola/M Raninen

29.3.2017

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta / LiV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto: HE 13/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

Yleisradion aseman julkisena palveluna on oltava vahva ja toimintakentän laaja. Yleisradio on sekä omien työntekijöidensä että freelancereiden, itsensä työllistäjien ja tuotantoyhtiöiden merkittävä työllistäjä. Kansalaisten rahoittamana Yleisradion on oltava vastuullinen työnantaja ja työntilaaja.

Yleisradion on tuotettava laadukasta journalismia ja avattava journalistisia prosessejaan. Yleisradion journalismin on oltava riippumatonta vallankäyttäjistä.

Hallituksen esityksen mukaan Yleisradion hallintoneuvoston tehtäväksi tulee päättää yhtiön strategiasta. Tässä yhteydessä on varmistettava, ettei strategiasta päättäminen saa miltään osin koskea ohjelmapolitiikkaa tai journalistisia sisältöjä.

Parlamentaarinen työryhmä esitti, että Yleisradion tulisi lisätä ostoja kotimaisilta ja eurooppalaisilta riippumattomilta tuottajilta, sekä tuotantopalveluiden ja kotimaisten muiden esitys- ja käyttökorvausten hankintoja 30-35 %:lla vuoteen 2022 mennessä. Työryhmän esitys on tulkittava suuntaa antavana. Ostettavaa ei välttämättä ole, sillä osaa alan erityisasiantuntemuksesta ei löydy Yleisradion ulkopuolelta. Ulkopuolinen ostaminen ei saa olla itsetarkoitus eikä työtä saa keinotekoisesti siirtää yleisradion ulkopuolelle. Yleisradion hallintoneuvoston tulee jatkuvasti valvoa, että reilut työehdot ja laatu toteutuvat ulkopuolisissa hankinnoissa.

Laissa tulisi todeta hallintoneuvoston rooli valvovana elimenä ulkoisten hankintojen toteuttamisessa. Hallintoneuvoston rooliin tulee sisällyttää velvoite valvoa ja raportoida, että Yleisradio toimii vastuullisena tilaajana.

Kilpailutettaessa tuotantoja parlamentaarisen työryhmän edellyttämällä tavalla Yleisradion tulee valvoa tilaajavastuulain hengessä, että sen tilaamissa tuotannoissa noudatetaan lakiin ja työehtosopimuksiin kirjattuja reiluja pelisääntöjä. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että Yleisradiolle töitä tekevien tuotantoyhtiöiden on sitouduttava alalle neuvotellun työehtosopimuksen mukaisiin työehtoihin.

Hallituksen esityksen mukaan yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

Journalistiliitto kannattaa tätä lisäystä, sillä se korostaa faktapohjaisen journalismin sekä sanan- ja lehdistönvapauden tärkeyttä demokraattisessa yhteiskunnassa.

SUOMEN JOURNALISTILIITTO –
FINLANDS JOURNALISTFÖRBUND RY

Hanne Aho
puheenjohtaja

Petri Savolainen
edunvalvontajohtaja